

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конт. почт. шадн. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передплату
Реклама не зберігається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словацкій 30 ч. к., Румунії 15
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зима адреси і зол.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкерії 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЙ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Американський кредит і Господарська Рада в краю.

(Стаття з Америки.)

1.

Вступ — Господарське життя Злучених Держав. — Заграничне інвестування капіталу. — Розбудова країнової індустрії. — Загранична торгівля і ринки збуту. — Фінансування господарського життя. — Національний прихід.

Факт виповідження кредитів нашим господарським установам наводить мало зрозуміння не тільки серед американських українців, але ще менше в американців, котрі звикли дивитися на підприємства або як тут кажуть на „бизнес“, з чисто аполітичного становища. Колиб на примір федеральний банк в Злуч. Державх відмовився від дисконтовання векселів чи цінних паперів котрому і в банків, які ведуть законний бізнес у краю, те не був би такий „слен“, що вся преса, суди і публічна думка загуділаб з обурення і за такого страшного порушення конституції.

Як бачимо то факти, які в одному краю є на порядку дня, звичайним „хлібом насущним“, в другому краю вважаються найбільшим злочинним порушенням індивідуальної свободи.

Шукаючи здоров'я виходу з привиду виповідження кредитів, майже вся наша преса доходить до такого заключення:

1. Кредит для наших господарських установ повинні прийти з Америки.

2. Для переведення раціональної господарської відбудови краю створити Господарську Раду.

Заходить питання, наскільки реальними є оба ключі, які дійсно може американська імітація дати таку допомогу країні, чи потрібним є створення Господарської Ради, яка велаб провід у відбудові та намітала її плани.

Про Америку знають у нас дуже мало. Тому кончеюче подати щонайменше дуже побіжно відомості про її господарське життя зокрема про ті форми, які на можуть найбільше цікавити.

Злуч. Держави Америки це в теперішній час одна з наймогутніших держав світу. Правда, до війни Америка була доминируючою Європи майже на 4 мільярди доларів. Після війни до року 1927 Америка інвестувала за границею майже 20 мільярдів, з чого половина припадає на довгн європейських держав часів війни, а друга половина це позички на господарську відбудову. Одна Німеччина позичила від Злуч. Держав біля 2 мільярдів дол., з чого 900 мільянів пішло на стабілізацію німецької марки, а решта на відбудову німецької індустрії. Решта трошей майже один мільярд річно їде в Канаду, Китай, Південну Америку та інші краї. Процент від інвестованого за границею капіталу вносить приблизно один мільярд дол., або майже п'ять разів більше як вносить цілий державний бюджет Польщі.

Повні заграничні фінанси не забуває Америка і про своїй домашній індустрії. Так в 1925 р. пішло на розбудову домашніх підприємств 6.8 мільярдів, в 1926 р. вже 7.2 мільярдів, а в 1927 р. 9.9, або пересічно річно 7.05 мільярдів їде на розбудову американських підприємств, які

своїми товарами закидають світові ринки.

Загранична торгівля Злуч. Держав з 120 мільонами населення вносила в 1927 р. 4.486 мільянів експорту і 4.185 мільянів імпорту, або округло біля 9 мільярдів в той час, коли загранична торгівля Радянського Союзу зі 144 мільонами населення вносила всего 649 мільянів дол. (303 мільянів експорт і 346 мільянів імпорту 1926 р.). Скавав колись Гете: Кажуть, що числа правлять світом; однак це є певне: вони показують як ним (світом) правлять. Коли хочемо зрозуміти, чому стільки капіталу їде в Німеччину, Канаду, Півн. Америку то вистарить поглянути на слідуєчі числа заграничної торгівлі:

Край	(в мільйонах доларів)	
	Експорт	Імпорт
Вел. Британія	927	383
Німеччина	481	200
Острів Куба	155	256
Рад. Союз	64	12
Польща	4	майже 4

В останньому році на перше місце вибивається Канада та Півн. Амери-

Закордонний політичний огляд.

Політичний блиск старого року. — В Європі. — В Африці. — В Азії. — В Америці. — Загальне положення і вигляди на рік грядучий.

Берлін, 27. грудня 1928.

1.

Добре є в хвилині передому старого року з новим оглянутися хвилину на пройдену нещодавно світову політичну дорогу. З такої ретроспективи в минуле поглядаючи певні перспективи в майбутнє і політичне життя починає як тут чи там виявляти свої маркантніші обриси. Починаючи з Європи бачимо, що рік 1928 залишає Лігу Націй як в цілості і при житті. Планування і Рада Ліги відбули свої програмові візди і робота цілої інституції розвивалася аж наatto уже рутинизованим ритмом. Проте, якхлебуть більше поміжних міждр. конфліктів Ліга не вказалася зацікав. Не говорять уже про повну безсилість Ліги супроти таких конфліктів як наприклад англо-радянський чи англо-американський. Ліга не була в силі сазагодити, хочби польсько-литовського конфлікту і ні в одному випадку не ауміла подолати певні проблеми нап. меншостей. Як і в попередніх роках так також у 1928 р. не вдалося привити до Ліги ні Америки ні СРСР і оскільки — немово всі претензії Ліга не є тим трибуналом, де народи світа моглиб безперечно вирішувати свої поважні непорозуміння.

Серйоз у світі зріс на 1928 р. реваншмент проти цієї інституції і шораз більше дискутується можливість, щоб не реторикти Лігу також де юре на те, тим вона є де факто, отже організацією франко-британського європейського замирення з ірраціональними протиамериканськими і протирадянськими тенденціями.

Похизаючи держави старого мира, як от Данію, Голландію, Швецію, Норвегію, частіше Фінляндію, Естонію і Португалію — ціла європейська політика пропала в 1928 р. годиною в „хуртовиннім лютуванні“ — поміж Лондоном-Мос-

квою. Після статистичні секретаря торгівлі в Вашингтоні, вносила торгівля в Україною в 1923 р. біля 7 мільянів дол. Від цього часу Україна не виступає окремо, але втиснена в статистику цілого Рад. Союзу.

З цього виходить ясно, де лежать ринки Америки і чому вона не спішиться з визнанням Рад. Союзу.

Як бачимо, то своїми інвестиціями за кордоном, своїм майном та заграничною торгівлею, Америка перейшла всі держави світа. Заходить питання: хто переводить фінансування цієї гігантської господарської машини, цих соток тисяч підприємств?

Це роблять американські банки в числі понад 30.000 з капіталом понад 68 мільярдів дол.

Звідки береться ця сила капіталу?

Після обчислень Інституту А. Гамільтона вносили прихід цілої американської нації в 1927 р. 94 мільярдів дол., з чого 86 відс. зуживається на прожиття, а 14 відс. остає як ошальність. Ці господарські ошальності їдуть якраз на розбудову господарського життя краю і за кордоном. Іншими словами праця населення злучена з капіталом довели Америку до небывалого господарського розвою. На цьому однак Америка не спляється, вона їде аперед могутнім кроком, шукаючи нових шляхів для добробуту і шастя своїх горожан.

Д-р Володимир Галаз.

ново-Берліном-Римом-Парижем. Основою для політ. розвитку в цьому лютуванні була англо-радянська контроверсія. З огляду на неї Англія провадила в Європі політику замирення. Потім як допомогою франко-брит. пакту війни французький блок, отже Франція-Мала Антанта-Польща-Балтис.

Робота брит. дипломатії намагається під сучасну хвилину іррадівати суперечності поміж франко-італійськими державними групами. Мета тієї роботи очевидна: поставити Європу над відносним дотром, на стороні проти СРСР, щоб мати сильні руки в колоніях і проти Америки. На випадок побіди Англії-Європи над СРСР заввалявся постійні чутля про своєрідну концепцію „створення української держави на „Львівській“ сі столиці в Харкові. Становище українців до цієї концепції може бути тільки одно: абсолютно негативне. Певні трудності в роботі брит. замирення Європи справляє ситуація Німеччини. Але й тут британська політика намагалася, — починаючи ще в Люзарна в 1924 р. — також в 1928 р. витягнути Німеччину в брит. дипломатичну сітку. Останнім етапом тієї роботи є репарацийні переговори, що підуться в найближчому часі і які вирішать остаточне мішар. положення німців.

В загальному бачимо, що з упадком цієї європ. нацифістичного замирення через Лігу Націй приходить значна замирення, а саме британське, цілком нацифістичне.

II.

Африканська політика в 1928 р. позначається двома моментами. Поперше, шораз швидше поступав розбудова „африканської“ сполучки Капштадт з Найром.

Ця т. зв. „Kap-Kairo idee“. Зазначимо, та проходила шлях від Африки через проєктовану лінію з півдня на північ і завоює масну східноафриканських брит. постолей в одну компанію півночі. З Капштада ота діля британського руху попертається рікою до Сид. білящі комплікованого комунаційного сіткою через Палестину, Трансваляль та Ірак в напрямку адуки а британськими постолями в обох Індіях, а звідти через Малаю, щоб свінчатися в Австралії і Новій Зеландії. Ту водитимось дугу британських постолей, вигнуту сильним дуком до півночі прорізає в 3 місцях: 1) євразійським євразійським рух: 2) арабський націоналізм т. зв. „arabism“, що завладе протестом на пакування в Іраку, Палестині і Трансваляль; 3) — вже в Азії — Персії.

1928 р. привні праглобальні Євниту (ресурси парламенту під натиском Англії на 3 роки, самодержавіє короля Фуада) і теж в останніх часах приборкання „arabism“. Означе самої проблеми ті міри не вирішимо. Відносимо справу через те загострилась і ще тим більше, що по боці євразій, арабів і персів станають — розуміється — Америка! З бгиптом Америка перегорює на зі суверенного державою ці трохи не турбується „британської“ достроною „Миро“. Подібно як в 1922-23 р. піддав великої контроверсії фунта і долара на месототамесійських ропних тератах, так теж нині знова долар висуває жовка нагайотів Ім Сауда зі своїми претензіями. Нарешті-ж в Персії вложено в 1928 р. нові доларові позички.

В загальному приходить ся сказати, що коли в Європі помітно облажували англо-радянської оройної контроверсії, то в Африці кидається в вічі зріст англо-американського протиставлення. Британії намагаються таким образом собі в Африці „чисте поле“ і усунути на час інших конкурентів. Оскільки бачимо як другий визначний момент з тім просторі, часове управління питання Танжеру й африканської оройної суперечностей в Абіссинії, отже — як ми не до певної міри помісимося в Європі — залагодження франко-італійського протиставлення також на африканських ґрунтах.

III.

1928 р. привні Азії п'ять несподівано важливих моментів. Воі вони разом зі трохи не знаменуєють замирення світа. Найважливішим фактом минулого року є побіда національної китайської революції — отже розбиття прав і консервній хунжизми. Найближчим же адрієм по Англії та Японії. Особливож по Англії, бо Японія тримається на протязі цілого минулого року в спокійній тоді і дуже у важливий резерв. Втрата китайських консервній означає обмеження ввозу до Китаю, зменшені заробітки, збільшення безробіття. Англія булаб ще поборолась з побіжним китайським націоналізмом, колиб не те, що Америка завваляла революційний уряд націоналіста Чан-Кай-Шека як легальний. Крім цього, звязується з Китаєм торговельний договір, Америка позала найважливі Китай своїм товаром — усе на величезну шкору Азії.

Безпосереднім наслідком цих китайських подій було заключення франко-британського союзу. Англія мусить мати в колоніальних просторах своїми руками не тільки в огляду на Китай. Аджка в Індії рух визволення — сьварядиною відносів в 1928 р. червоної побіди. Тут переведено побіжний бойкот проти брит. комісії Симона, що мала відіти Індію з метою устрій. На підставі індійського бойкоту комісія мусіла переформуватися і членів ввст своїх компетенцій і

* Ми ставимо цю справу так, що в першу чергу рахуємо на впливу сьварядиною бойкоту, кредитова контроверсія, а потім те надіємося і на країнах з Америки (якхлебуть і біля інвестицій). — Ред.

**ЖОВКІВСЬКА 1.
КАЗОЧНО ДЕШЕВО.**

Второй. Показано, что в 1937 году в СССР было произведено 1,5 млрд. руб. товаров народного потребления, а в 1938 году — 1,8 млрд. руб. Это свидетельствует о том, что в СССР в 1938 году было произведено на 20% больше товаров народного потребления, чем в 1937 году.

„ПАЛАТА ТРИКОТАЖІ“

ПІД ФІРМОЮ
М. БАРТ

Першорядний товар.
Величезний вибір.
П ФАБРИЧНІ ЦІНИ. П У власні інтереси прошу порекомендувати.

Львів, ВАЛОВА 7.

По широкому світі.

У північній Китаю поширюється туман а такою силою, що міліони населення затримані доголовою смертю.

Оголошені трактати Китаю з Голландією, Швецією, Данією та Португалією каже, що ці трієх держави зрікаються своїх прав емериторіальності від 1-го січня 1930 р.

Головою румунського парламенту вибраний Пон (бувший прем'єр), а сенату Брату, ректору університету в Яссах.

Прелатами Римуни в Міл Нані Ті-кузеску мав домі конференції а болгарськими міністрами і зазначив, що всі європейські Римуни з Болгарією вирішували обидві держави вийшли в стадію добрих взаємин.

НОВИНКИ

— Випадковий книжкою „Ізмарагд“ перенесена до нового дівкало при вул. Косовської ч. 5, 1. поверх, відкрита кожного дня від 9—11—3—7.

— Рідкобуківна Яліпка. Свято Яліпки „Рідкобуківна“ відбудеться віаторок 1. січня 1929 р. в 4. год. пополуночі перед сирікою с. Я. Цього року випаде воно значно величавше, ніж минулого. Яліпка буде на 15 метрів висотою, расно освічена світилами і жовтими електричними лампочками. Ілюмінаційний вид. У програмі свята входить промова й хорн, музика й діалог; найкращі композиції наших козак. При яліпці продажа прикрас на деревце. Яліпка стоїтиме цілі Різдвяні свята і буде освітлювана в часі свят кожного дня в поладне в 12. год. і пополуночі від 4—5. Продажа прикрас на яліпці кінтиме також на ярмарку „Рідкобуківна“ 2. і 3. січня цілий день в школі при вул. Мохизького 12. 1. поверх.

— Не розуміють української мови. Адвокат д-р Генрик Найбергер у Львові, вул. Писемського ч. 4 і фірма М. Фіхтерса, фактично різничих машини у Простійові не розуміють по українськи і тому закладає в спорі до ч. чин. Од. І в 379 28 перест. Окружним Судом у Стрию, аби їм пропозити польський переклад відповіді на позво внесені по українськи. Звертаємо увагу наших селян, що є до сити багато українських адвокатів і вони не повинні їх до таких панів, що не розуміють їх мови, бо наслідком непорозуміння може справа піти але. При цій нагоді звертаємо увагу, що фірма Фіхтерса, що орган різничих машини, заснує наших селян своїми агентами. Купувати у фірми та у її агентів, що не хочуть розуміти нашої мови, небезпечно, бо в цього агента непорозуміння і різні процеси. Є дати своїх фірм.

— Це не втихли. Писувати нам зі Станіславова: Два 28-го грудня переходили вул. Соборного наш студент Забавський у „маленькій“. На нього напало двоє польських козаків і вдарили його согами в голову тах, що ранили його біля л'ягого ока й повисли на землі. Коли вони почали втихати зустрілись з нашими студентами, які схилюли як слід в обороні побитого. Раненого оглянув лікар, а справу закінчив поліція.

— Податок від нерухомості. Львівський магістрат пригадав під новий рік мешканцям міста розпорядок з 12 березня 1928, що вони платять державний податок від нерухомості повинні полатити магістрату до 30 дня по планівку коїрного або во факт, коли ціна коїрного умовлена чи платена є відна від ціни податку і від ті, від якої коїрники платять податок.

— Кмірне на сівчю буде змінене тільки для мешканців одностайних з кухнею або а нею. За них треба буде платити 6 прощ. підатку, так, що їх кмірне зростає до 61 прощ. передаточного. Отже коїрні анти за підставу 100 кор. коїрного а червня 1914, мюжники для них мешканці буде 68.05. До цього треба ще додати „таксу калязову“ по 25 от. від коїрної кімнати та кухні.

— Премієльні люди. Поліція переказала гіркою клопотати, що в Переміші та околицях очисували деяких громадян. Чотирьох них Равеншвілі, Вані, Гарасимені і Угер силить у в'язниці. Діти караний злоди в іншої „лапки“ Беднаш постріляні під час утчі поліцейсь відставлений сильно ранений до шпиталю.

— Природа люте. У північній Італії настали такі великі морози, що холод від як заворож ані в Іта. Району, Полюз Полюз переїхав куртотина. Підземельний Алякки землетрус викри морськими хвилями підняти Аля на Криво; під воду пір-яні тварини довжало до 30 рибалки.

ПРИ СВАТОЧНИХ ЗАКУПКАХ

1183

— ОЧЕН ПІДТРИМУ ПОДО

ЗНАМЕННИЙ ЧАЙ МАРКИ

—1

„БУЗЬОК“

— Рішні вістки. Підчас Різдва в Берліні вивалили 120 разів огню сторожу. — Губернатор Константінополі оголосив примусову мобілізацію в віку від 16 до 45 літ на курси латинської азбуки, що трітиме 4 місяці в 28 прилюдних школах. — За півтора місяця померло в Спол. Державих на грипу 10 000 осіб, а 250 000 є недужих. — Мжнародний союз авіацеловства признав перелет „Графа Цеппеліна“ від Лейптерст до Фрідріхсгаден (63845 км), світовим рекордом. — Помер прибувний лікар пана Піа Х. і Піа Х. Андреа Ачмі. — Перестав виходити старий Ітаз. денник „Литоро д' Італія“; тепер він буде називатися „Литоро Фашіста“. — У Мюнхені вбитий у лавулі авта а поїздом один з найвизначніших нім. промисловців д-р Мартіні. — „Чудесна дитина“ екрану Джекі Куген, став уже молодцем, що приїхавши на гостинні виступи до Берліна до великого кабаре, занедажу наслідком різкої зміни клімату. — В Антверпені відкрива поліція куркульню опію, ведену китайцями. — У Шікаго засудили двоє Італійців Петрі і Капеліно на 25 літ в'язниці за те, що пріняли 10-літнього хлопця і домагались викупу від його родичів.

— Смерть Історика мистецтва. Помер австрійський знавець мистецтва Теодор Фрідель у 75 р. життя. Він був одним з найвизначніших дослідувачів Бетовена і доби Італійського Ренесансу. З його білих творів відомі „Парунички малярського мистецтва“, „Галерієві статуї“, „Історія віденських малярських зборів“, „Студія про Бетовена“. Він був також добрим знавцем музики. Цікаве те, що свою наукову та мистецьку кар'єру почав він від медичини.

— Усмій шаста. У Перуджі (Італія) виграв цими днями на лотерії білий факіно (носів) Філіпо Басти, що має 50 літ і трое дітей 700 000 лір. Ця wygrana була досить рідка. Каєтерно (чотирі числа) поставлені ним, вийшло точнісько, мов у сні.

— Курси контрабанди. Америкаська поліція доручила нитим урядовцям обшукувати анімаційнісіе кожну американку, що вертається а Європи. Між молодим америк. жіноцтвом настала нова мода: банити курси у контрабандисти. Між ними є вже такі імена як Галорія Свансон, Ліліана Гіш, Поля Негрі, які заплатили за цей спорт великі грошеві карн. Нью-Йорська поліція дістає інформації, що а Парижі існують окремі „Курси контрабанди“, на які ходять здебільша американки, що хотіли би приїхати до рідного краю з якимсь нездоловним краном. На цих курсах учителі грають ролю нитих урядовців, а студентки пасажирок, які сніаються ріжкими хитрощами скрити предмет заборонений нитом. Навіть багаті жінки, які мали би оплатити мито, воліють почиватися своєю зручністю і перевезти лешо забороненого нелегально. Ця наука стає навіть модним спортом. Не диво, що жінки є кращими контрабандистками, ніж мушпни і вони не від ний задовби їх ошукують і часто для доасім невинного спорту!

— Життя як у фільмі. У нит. місті Каселі цими днями поліція і агент спостеріг, як аломник добивається до одного дому. Він побіг за ним. Вломник утік, а коли був у небезп. і вдарив агента сильно пистуком у голову. Втеча продовжувалась. Коли оба були банько себе, аломник кинувся на агента і хотів його обезоружити. Тоді агент стріляв і абиц протпаника. Коли нахилився над ним, побачив, що ним був його — рідний син, про якого професія він не знав нічого. І тоді зрозумів, що син півнавши батька у померках хотів перед ним утекти, а не стріляти в нього.

— Жовта жінка в Америці. У Спол. Державих півгодовують ревізію теперішніх суворих законів у відношенні до владу ниталиця і японця. Ці закони є в звязку з дуже своєрідними проявами про підліцтво. Нині є становище таке: коли якийсь громадянин Спол. Держав жєнитися є киталкою або японкою і має а нею діти, тоді діти стають американськими підданцями, але х мати анімається чужинкою і вона не має навіть права владу до Спол. Держав. Хіба, що бува би вчителькою і там могла виконувати свою професію. Зрештою зявляється жіноцтво не має туди доступу. Навіть якщо батько амер. а дитини півкаувалась нати, вона не здобуває прав америк. громадянства, анімаційськи надала чужинкою. Права владу мають а дитини жінки америк. громадян, коли є білої раси. З цього виходять такі зявляюди, що муж. американий підданець, обов'язаний виконувати якусь державну службу в Америці довший час, мусить автоматично розлучитися з жінкою, що веде до фактичного розводу. Ця кривда створити „жовтих“ жінок пробує тепер американське законодавство якось загладити.

Залиш виконувати якусь державну службу в Америці довший час, мусить автоматично розлучитися з жінкою, що веде до фактичного розводу. Ця кривда створити „жовтих“ жінок пробує тепер американське законодавство якось загладити.

Цінна праця.

Бібліографічний Поназчик статтей по музейництву і мистецтву, помічених у „Ділі“ в річниках 1—XLV. (1882—1927). Зібравлі: Василь Волличин, Богдан Кравців, Степан Охримович та Євген Ю. Пеленський, етпөөдстві Українського Нац. Музею у Львові. Впорядкував Е. Ю. Пеленський. Львів 1928, стор. 97 арс. формату.

В наших руках один примірник цієї праці, що вполнаєа коштом і заходом Українського Національного Музею всього в кількох примірниках, писаних на машині. Про вагу цього бібліографічного помічника не треба й казати. Він стане у великій потребі кожному, хто інтересується музейництвом і мистецтвом, аокрема українським. І хоча писати по ньому на ці теми.

Матеріал, зібраний у цій праці (Фейлетони, статті, замітки, а навіть наші новинки), обіймає 1 300 тисец. Ця шифра говорить сама собою про богатство музейного і мистецького матеріалу, розкритого в нашому органі напружені майже цілого пістоліття (показати обіймає також ті органи, що в часі закриття „Діла“ (рр. 1919—1928) виходили на його місці: Громадський Вістник, Громадську Думку, Українську Думку і Свободу, а також передовий дозитор до „Діла“ (в рр. 1911—1918). Недало.

Зібраний матеріал а пративних огляді (для лекцій орієнтації того, що зявлятиме до показатків), поділено на 11 окремих розділів: етнотіаграфія, археологія, мистецтво і культура, малярство, різьбярство, архітектура, церковне мистецтво, музейництво (1. музей, 2. антаві), архівознавство, бібліографістика, наукові установи й особисті. В нутрі тих розділів заведено поділ річевий, декуди місцевий або часовий, а в описі малярів і графіків ужито поділу азбуковий. При цій поамачні дозволя і поазбуковий спіє усіх авторів означити праці і замітки, наскільки вони були відомі й наскільки їх можна було розкрити.

Україн. Нац. Музею і молодим науковим робітникам, що виконали цю нелегку працю (а ніж один сидить досі у слідчій в'язниці!), належить шире признання й подяка. Побажати, щоб „Діло“ в недалеке вже 50-ліття свого істнування дочекалось показатків своїх статей, фейлетонів і заміток, бо такий показчик вийдав би величезну прислугу всім українським робітникам пера, цілому українському громадянству. І. Н.

Український Город у Львові.

До Українського Громадянства!

Ще раз візанається до Тебе, Українське Громадянство, найстарше у Львові і в краю українське руханкове товариство „Соки-Батко“. Ще раз звертається до всіх українських установ, до всіх селомних, ширих українців, а також до руханків та українських руханкових товариств за більшим одноразовим датком на викупу цілого великого, прегарного майдану враз із парком під „Український Город“ у Львові, що лежить побіч міського парку при стрісському шляху.

Шляток землі, закуплений іше перед війною, що його маємо а своїх руках, рішучо не вистарає для теперішнього і майбутнього життя навіть львівських українців, не то для цілого краю. Бо не лише для „Соки-Батки“, але й для всіх українських товариств, а передусім для руханкових і спортивних, має служити ця площа, себто майдан а парком, щоб зявисті великі слова нашого гимну: „В здоровому тілі — здорова душа, де сила — там воля витяє“. Наш дотеперній майдан, призначений на грище, рішучо за малий, а навіть непригідний на білий руханково-спортивний виступи, змигання молоді і руханків, або й на джанти-фестивали та інші поважні національні маніфестації, як напр. на проєктований ювілейний крєпньо джент.

А маємо ось добру нагоду викупити те, що несе а наших дотеперніх гримс:

це окритий гарнийи деревами а хатою і будинками приміжний парк-город, необхідний для здійснення нашого завдання. Власники то: приміщелі землі хочуть її нам продати. Ціна тої землі а лавірашми місці новітнього Львова, побіч інших спортивних майданів, доходить до 7 500 доларів, а на те за час півторарічної обновелі пововоїної збірки придала би вже окодо 2 000 доларів і цю суму впацтлани ми вже майже а цілости опшавасишам, які вже деякі пайки а тім майдані нам прідала. А маємо любавон заключити цю (найважливу до 3-ох місяців) контракт купна а іншими співзаконниками і то безумовно до трьох місяців, як не хочемо, щоб т. ч. для українського громадянства необхідна потрібна земля перейшла а чужі руки. А така небезпека дійсно нам погрожує.

На купню „Українського Городу“ складають своїми українці, наші банки, фінансові спілки, кооперативи і всі інші українські установи, отже й просвітньо-культурні товариства: а саме більшість ала 2—100 доларів, а багатші до 50 (аєноди і до 100) доларів, бо справа для всіх нас незначально важна й пильна. Від весни 1922 р. тобто за час обновелі пововоїної збірки, зібрано ледви одну третю часті цінної, себто 2 500 доларів. Мусимо докінче і негайно зібрати ще бракувучу решту, тобто 5 000 доларів.

Добровільні датки, які прийшли до нас на наш поклик, де переважно жертви а самого Львова й кількох лише повітів Сх. Галичини. А тепер, коли ціла справа має загально-краєвий характер — тепер черга на цілий край, а також на наших закордонних братів, чи вони а Європі, чи за морем на американо-канадзійській землі, чи на гарячих пісках сходу або поладуна.

Закликаємо передовсім тих, що досі на „Український Город“ не дали нічого, „де заравон і тих, що оплатили наленні жертви в останніх роках, а може ще перед війною. Бо до акупина „Українського Городу“, як надіємося, схоче причинитися цілий український нарід, де він не х і би.

А коли сподіємося прийде до нас небагато чи то на шидичну книжочку ч. 14 000 до Банку „Дістер“ у Львові, чи то до „Банку оф Монтреаль“ у Вінніпегу а Канаді (бо й там має конто Товариство „Соки-Батко“), то певно ці ширі жертви не лише прискорять сплату великої ціни купна, але причиняться також до відбудови зничено; недавно на соціальному майдані гарної степеніці вартості око. 1650 дол., яка до тла агоріла а цілим руханковим приладдям в перших днях листопада 1928 р. наслідком підпаду неманної руки.

Помічний нказ жертводавців а роки 1927—1928 буде оголошений в березні 1929 р.

Закордонні українські часосини просимо передрукувати цей поклик.

Старшина „Соки-Батка“.

Театри.

Великий Міський Театр: Понеділок 31-го, г. 7-30 веч. „Одна одиноків ніч“.

Понеділок 31-го, г. 11. а ночі „Нижки на сніг“ В. Раорта, пеліка поворічна релія.

Віторок 1-го, г. 3.30 поп., „Польський Вибачен“.

Віторок 1-го, г. 7-30 веч. „Одна одиноків ніч“.

Кіна.

„Аполло“: „Людина сміху“ а К. Вайдаком.

„Лев“: „Принятие життя пани Олени“.

„Ола“: „Червоний гіє“.

„Патас“: „Шекспєрада“.

„Фатасоріана“: „Останній усміх баа-на“.

Дописи.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА. В день 1-го листопада. — В пам'ять Маріїни Шашинича. Про лаше життя просвітелі і громадське асьє які а словачина піде не чути. Зявляється, що ми тут ситим сьом бажанням. Та воно так не є. І ми маємо життвом громадським і всі дороги нам пам'яткові діл обидати по можності величаво. І цього року наше громадянство святкувало день 1. листопада а починком наших установ помічальним Богом, служебним і торжественною пахажудою за борщ-герою. До пам'ятки етатуюа 7 еявчєнієм, а мюжну, українську китали і термовим віпшем, окружени Соки і Сокині. Пропам'ятву мраморну табличку, яку амірвало минулого року на починком четвєрті а вітну пам'ять а церкві, обіаано ругинцями і червоною етатуюа. Могили наших борців, що етатуюа у нас на Збужу, відіадуєа цю року а Збужі Сокиа просвітєльа, де а відіадуєа пахажуда і сьадаєа.

1888